

Podvod za podvodem, kam se podíváš!

Záchranný plán Evropské komise budí, mírně řečeno “rozpaky”

- CZ24 News | 30. května 2020

EU: Záchranný plán pro ekonomiku, který ve středu představila Evropská komise, vzbuzuje mezi českými politiky emoce, především kvůli velkému zadlužení unie, které by se splácelo 30 let. Plán pro ekonomiku EU je ve výši 750 mld. euro. Z celkové částky má jít 500 mld. EUR na granty a dotace a zbývajících 250 mld. EUR na půjčky členským státům EU.

Evropská komise chce záchranný program financovat emisí dluhopisů, které postupně splatí do 30 let. Jako dodatečné zdroje EK označila zvýšení příspěvků od členských států, rozpočtové škrty a také nové daňové příjmy. S tímto záchranným plánem EK fakticky naznačila, že navrhne schválení nových daní (uhlíkové daně, digitální daň), které se stanou přímo příjmem rozpočtu EU.

Premiér Andrej Babiš (ANO) nesouhlasí s klíčem, který navrhla Evropská komise pro rozdělení peněz určených na obnovu ekonomik po koronavirové krizi. Zásadně odmítá například to, aby ve vzorci hrála velkou roli nezaměstnanost. Unijní státy, kterým se daří držet i v krizi nízkou nezaměstnanost, by za to neměly být sankcionovány, uvedl předseda vlády. ČR by měla z mimořádného balíku 750 miliard eur dostat téměř 20 miliard eur (skoro 550 miliard korun).

Rozpaky plán budí také u části českých europoslanců. „Už to není Plán obnovy, o němž se mluvilo dřív. EK ho nazývá Next Generation Plan. Já to překládám, že ‚tahle EU není pro starý‘... Jsem pro pomoc nejvíc postiženým zemím jako Itálie, ale jen na sanaci toho, co bezprostředně souvisí s krizí. Jenže plán EU míří jinam. Chce pod něj zahrnout zelenou agendu. Klíč k rozdělování není fér, protože řeší i jiné dluhy než ty, které vznikly v důsledku karantény. Navrhuje nové daně v celé EU – např. zdanění emisních povolenek by zdražilo dál energie a teplo s dopadem na staré lidi. Má se to schvalovat jednomyslně, takže doufám, že vláda znovu neselže a prosadí to, co v plánu není. Má-li financovat zelenou agendu, tak jedine s jádrem jako čistým zdrojem. Jsem pro pomoc,“ sdělil Alexandr Vondra (ODS).

Také tradičně proevropský politik Jiří Pospíšil (TOP 09) není o plánu zcela přesvědčen. „Já jsem trochu zdrženlivý. Na jednu stranu jsem velmi proevropský, ale na druhou stranu jsem člověk konzervativní a nerad dělám dluhy. Rozumím tomu, že je potřeba napumpovat peníze do ekonomiky, což je v zájmu České republiky, protože jsme exportní země, ale kladu si otázku, jestli je potřeba udělat takový dluh. Evropská unie má určitě dělat opatření na podporu ekonomiky, to má být její role v rámci koronakrize, ale takhle velký dluh bude muset někdo splácet. Ode mě jako od ministra Nečasovo-Kalouskovy vlády se neočekává, že bych jásal nad tak obrovským dluhem. Čekám ale ještě na podrobnosti toho plánu,“ řekl.

Jeho kolega Luděk Niedermayer (TOP 09) má však z plánu pozitivní pocit. „Pomůže Evropě, pomůže nám. Neznám detaily, zdá se mi ale, že budeme hodně velkým čistým příjemcem z rozpočtu EU. Jedná se o něco kolem 3 % HDP. Když to srovnám, jak lehkomyšlně vytváří země dluhy doma, tak si myslím, že to je věc zvládnutelná. Ale samozřejmě budu tlačit na diskusi o roli rozpočtu EU, což je podle mne dobrá věc,“ uvedl.

Podobně mluví také Pirát Marcel Kolaja. „Copak plán Komise, ale pokud budeme muset platit zpátky

za Andreje Babiše, tak se nám ty slevy na jízdném pěkně prodraží. Ale vážně: Je důležité si uvědomit, že životní úroveň v Česku je závislá na jednotném evropském trhu. Tím pádem plán Komise na oživení evropské ekonomiky bude pro české občany přínosný. Místo handrkování o desetiny procent by se měla česká vláda soustředit na to, jak co nejvíce vytěží z plánu Komise, který nám umožní změnit Česko z montovny na mozkovnu. Délka splácení je přiměřená," sdělil.

Plán EK musí schválit všech 27 členských států EU a řada států (Rakousko, Nizozemsko, Dánsko, Švédsko) nedávno opakovaně naznačily, že za současných podmínek jsou proti společnému ručení dluhů v rámci EU. Současný návrh EK jde podobným směrem, jako byl návrh, který představil francouzský prezident Macron a německá kancléřka Merkelová v polovině května.

Proto se k plánu vyjadřují také čeští poslanci. „Návrh Evropské komise na obří zadlužení EU ukazuje, že nejde jen a primárně o důsledky covid-19. Zejména jde o snahu umožnit pokračování mnohaletého žití na dluh zemím jižního křídla, kterým samostatně už nikdo nebude chtít půjčovat. Tedy další sdílení rizik a posilování morálního hazardu. V tomto směru to bude jen prohloubení a oddálení problému neudržitelných veřejných financí těchto zemí, aniž by se řešily jeho příčiny. Pokud by to mělo být primárně na řešení důsledků covid-19, byla by částka samozřejmě nižší a její výše by se v čase upravovala, protože dnes ještě neznáme data o skutečné hloubce recese, které se teprve budou upřesňovat," uvedl ekonomický expert ODS Jan Skopeček.

„Také by to samozřejmě mělo být formou půjčky, nikoliv nevratné pomoci. Evropská komise nás tak vodí za nos a covid-19 nyní použije pro své dávné plány. EU se tak bude snažit zajistit vlastní autonomní zdroje rozpočtu EU a zase se o krok posunout k nadnárodnímu superstátu, bude nafukovat objem evropského přerozdělování peněz daňových poplatníků a bude si tím chtít zajistit finance na aplikaci tzv. zelené dohody. Velká část těch uvažovaných půjčených peněz tak nepůjde na zvýšení konkurenceschopnosti evropských ekonomik, ale na zaplacení zelené politiky, která konkurenceschopnost Evropy vůči zbytku světa snižuje a je extrémně dráha. Třicetiletá doba splácení je jasná zpráva pro mladší generaci, že naše dnešní problémy a nápady budou platit v budoucnu zejména oni," dodal Skopeček.